

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 85.

27. Maia 1816.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa d. 25. Maia. — Najjaśniejszy Pan raczył Ces. Król. Radcę gubernialnego i Starostę Cyркуła Tarnopolskiego, W. Alojzego Kawalera de Stutterheim, przez wzgląd na jego dla Kraju położone świetne zasługi małym Krzyżem Cesarско-Austryackiego orderu Leopolda a najłaskawiej ozdobić.

N. Pan raczył mianować drugiego Kommissarza Cyркуłowego, P. Jana Jakuba Zorpoth pierwszym, trzeciego Kommissarza P. Alojzego Krala drugim, gubernialnego zaś Konceptistę P. Filipa Teodora Rupp'a trzecim Kommissarzem Cyркуłowym, przez wzgląd na ich długoletnie dobre usługi.

Wiadomości zagraniczne.

Rossya.

Z Petersburga d. 19. Kwietnia. — Przez Ukaz dnia 4. Kwietnia rządzący Senat obwieścił po całym Państwie, iż wolą jest Jego Cesarskiej Mości, ażeby odtąd pozwolenie na wyjazd do Królestwa Polskiego nie było uważane za pozwolenie na wyjazd za granicę.

Tadeusz Walewski mianowany Kamerjankrem dworu Jego Cesarskiej Mości.

Królestwo Polskie.

Gazeta Warszawska z d. 21. Maia zawiera następujące urządzenia Namiestnika Królewskiego:

W Imieniu Najjaśniejszego

Alexandra I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego, etc. etc.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc ułatwić komunikacye handlowe w Królestwie Naszém Polskiem, i urządzić w niem drogi w sposob odpowiadający potrzebie i wygodzie publicznej, oraz ozdobić kraj, na przełożenie Kommissyi rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji postanowiliśmy i stanowimy;

Artykuł 1. Trakty publiczne w Królestwie Polskiem dzielić się będą na trakty wielkie, trakty średnie, i drogi poboczne.

Art. 2. Traktami wielkimi nazywać się będą takie, które od miasta Warszawy idą aż do granicy Królestwa, albo takie, co nie przechodząc przez miasto Warszawę, idą od jednej granicy Królestwa przez kilka Woiewództw do drugiej, iakimi są trakty

Z Warszawy do Krakowa, — Wrocławia, — Poznania, — Królewca, — Grodna, — Brześcia, — Torunia i Gdańska, — z Warszawy na Lublin do Uściługa, — Lwowa, — z Krakowa na Lublin do Brześcia.

Art. 3. Traktami średnimi nazywać się będą te drogi, które z Warszawy idą do innych miast Woiewódzkich, tudzież drogi łączące między sobą miasta Woiewódzkie, dalej drogi łączące miasta Woiewódzkie z miastami obwodowemi, nakoniec drogi łączące między sobą miasta obwodowe.

Art. 4. Wszystkie inne drogi zwat się będą drogami pobocznymi.

Art. 5. Wszystkie trakty i drogi poboczne, w powyższych artykułach wymienione, wynierzone będą na mile.

Art. 6. Mila urzędowa w Królestwie Polskiem równą będzie mili iograficznej, których idzie 15 na jeden stopień Równika. Mila ta nazywać się będzie Polską, i mieć będzie długości 12,456 łokci Warszawskich.

Art. 7. Dla iednostayności tak traktów, iak i dróg w Królestwie, oznaczamy ich szerokości iak następuje:

Trakty wielkie mieć będą szerokości sążni siedm, wyjąwszy miejsca, gdzie się to w żaden sposób uskutecznić nie da.

Trakty średnie szerokości pięć sążni.

Art. 8. Dopełnienie niniejszego postanowienia Kommissyi rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, w czém do niej należy, poruczamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 20. Kwietnia 1816. r.

(Tu podpisy.)

W imieniu Najjaśniejszego

A l e x a n d r a I.,
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na przełożenie Kommissyi rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, po wysłuchaniu zdania zgromadzenia ogólnego Rady Stanu, zważywszy potrzebę oznaczenia prawideł, podług których roboty około dróg publicznych mają być wykonane, dopóki stałe w tój mierze przepisy wydane nie będą, postanowiliśmy i stanowimy.

Art. 1. Stosownie do praw trwających, wszystkie gminy, bez wyłączenia Ludu wyznania Mojżeszowego, i każdy właściciel, winni utrzymywać na właściwym gruncie drogi, groble, mosty, i przeprawy wszelkie, podług przepisów rządowych. W tym celu od dawna ustanowione Szarwarki w Kraju naszym do tego iedynie zwracamy i przeznaczamy celu, a właściciele w części, i stosunku ludności, i posiadanej włości, przykładać się do ich utrzymywania powinni.

Art. 2. Stosownie do postanowienia Naszego pod dniem 20. Kwietnia r. b. do traktów wielkich i średnich, w przypadku gdzieby utrzymywanie to możność gminy i właściciela przechodziło, Kommissya Woiewódzka, za poprzedniczem zdaniem sprawy biegłych, wezwie w pomoc gminy i właścicieli, z właściwego, lub z przyległych Powiatów, stosownie do położenia.

Art. 3. Drogi poboczne będą utrzymywane wyłącznie przez miejscowe gminy i właścicieli.

Art. 4. Rozkład podług artykułu 2go potrzebnej pomocy dni pieszych i ciągłych będzie stosowany do liczby dymów, i odległości od miejsca robót.

Art. 5. Każdy rozkład na obce włości powinien być bez przeciążenia ułożony przez Kommissye Woiewódzkie, i Kommissyi rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji poprzedniczo do zatwierdzenia przedstawiony, a gminom i właścicielom część traktu będzie ile możności wyznaczona, aby stałe utrzymywana była.

Art. 6. Nie mają prawa do pomocy z obcych włości właściciele pobierający na mocy upoważnień rządowych opłaty mostowego i grobelnego, do utrzymywania tych przepraw, z których opłatę biorą.

Art. 7. Będą utrzymywani ze Skarbu publicznego biegli kierujący robotami około dróg jako to: miernicy, budowniczewie, i t. d.

Art. 8. Gdzieby do-utrzymywania traktów sposoby w art. 2gim wskazane nie wystarczały, Skarb publiczny w części do wydatków się przyłoży.

Uskutecznienie postanowienia tego, które w Dzienniku praw umieszczone być ma, Kommissyi rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji polecamy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 14. Maia 1816.

(Tu podpisy.)

Wielka Brytania.

Z Londynu d. 3. Maia. — Wczoraj o 9tę wieczorem Arcy-Biskup z Canterbury dał ślub Xiężniczce Wallii Karolinie z Xiążęciem Sasko-Koburgskim w pałacu Xiążęcia Reienta, do kąd zjechało się bardzo wiele znakomitych osób. W sali posłuchania wystawiono ołtarz, który ponowem axamitem ze złotem pokryto. Po prawej stronie ołtarza było krzesło, na którym Królowa siedziała, a wszyscy inni stali. Xiąże Klarencyi wziął Xiężniczkę Karolinę za rękę, zaprowadził ją do ołtarza, i oddał oycu. W. Szambelan prowadził Xiążęcia Koburgskiego do ołtarza. Odprawił potem Arcy-Biskup zwyczajny obrządek ślubu. Zapytał się Xiążęcia Koburgskiego: *Czy chcesz ją kochać, dawać jej pomoc, szanować ją, i mieć o niej staranie w chorobie i zdrowiu, a wszystkie inne opuścić, i iść się tylko iedną trzymać, dopóki oboje żyć będziecie?* Odpowiedział Xiąże: *tak jest.* Spytał potem Xiężniczki: *Czy chcesz mu być posłuszną, kochać go, szanować, i iść się tylko iednego trzymać, dopóki oboje żyć będziecie?* odpowiedziała: *tak jest.* Spytał się nakoniec Arcy-Biskup: *Któż tę oblubienicę daie w małżeństwo oblubieńcowi? Na te słowa Xiąże Reient pocałował córkę swoją, i ręce ićy włożył w ręce Arcy-Biskupa, który wziął prawe ręce oblubieńców, i rękę oblubienicy włożył w rękę oblubienca. Powtarzał potem oblubieniec za Arcy-Biskupem następujące słowa: *Biorę ciebie za moją ślubną żonę. Od dzisiejszego dnia chcę cię mieć zawsze w dobrych lub złych okolicznościach, w bogactwie i ubóstwie, w chorobie i zdrowiu, kochać cię i szanować, dopóki nas śmierć nie rozłączy.* Przyrzekam ci to wiernie. Oblubienica, której prawą rękę trzymał oblubieniec, wzięła znowu oblubienca za prawą rękę, i powtórzyła za Arcy-Biskupem: *Biorę ciebie za ślubnego moiego męża. Od dzisiejszego dnia chcę cię mieć zawsze w dobrych lub złych okolicznościach, w bogactwie i ubóstwie, w chorobie i zdrowiu, byż ci posłuszną według świętego Boskiego zalecenia, dopóki nas śmierć nie rozłączy.* Przyrz-*

kam ci to wiernie. Wziął potem oblubieniec z rąk Arcy-Biskupa obrączkę oblubienicy, i włożył ją znowu na ięć palec, mówiąc: *Tę obrączką zaślubiam cię z tobą, poświęcam siebie samego tobie, i nadaję ci prawo do całego mojego doczesnego majątku, w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.* Poczem oboje uklękli, a Arcy-Biskup dał błogosławieństwo małżeńskie; wziął potem oboje za ręce, złączył je, i rzekł: *Co Bóg łączy, człowiek nie powinien rozłączać.* — Działo w Zwierzynku i Tower ogłoszono narodowi dopełniony obrządek ślubu, a niezmierny tłum ludzi w zwierzynku i okolicy radośnie po każdym wystrzale z dział wydawał okrzyki. Okazał więc lud nieoboiętną czułość swoją. Otwartość Xiążęcia Koburgskiego, uprzejmość jego, pokazanie się pospółstwu licznie od rana zgromadzonemu dla zobaczenia go, i przystość jego osoby, wszystko to podobało się ludowi. Chciano wyprzedać jego konie, i ciągnąć go w tryumfie do Carlton House, lecz temu z trudnością przeszkodzono. Gdy wsiadał do pojazdu chcąc udać się na ślub, cisnęło się wiele ludzi, osobliwie kobiet, które go klepały po ramieniu, życząc mu serdecznie szczęśliwego małżeństwa. Lud witał nieustannemi radośnemi okrzykami Xiężniczkę Karolinę, nadzieję narodu, dopóki tylko pojazd iey mógł widzieć.

Wczorajszy ślub następczyni tronu naszego był prawdziwie dniem radości. Gdzie się tylko oblubieniec pokazał, czy na ganku, czy w pojeździe, rozlegały się zaraz huczne okrzyki. Gdy po południu Xiężniczka iechała do Królowej, tak wiele zebrało się ludu po niektórych ulicach, iż stangret nie mógł przejechać, i musiał się udać inną drogą. Biała atlasowa suknia ślubna Xiężniczki, przewyższała w okazałości i piękności wszystko to, co od dawna widziano. Była obszyta drogiemi koronkami Brukselskiemi. Na szyi miała sznurek wielkich brylantów; każdy kolczyk składał się z jednego dużego brylantu w kształcie gruszki; miała także przepaskę z kosztownych dyamentów, oraz bransoletki na rękę z wielbich pereł otoczonych brylantami, drugie powyżej łokcia dyamentowe, darowane iey od oblubienca. Bukiet dyamentowy zdobił iey głowę. Xiąże Leopold miał na sobie mundur Jenerała Angielskiego z brylantowemi gwiazdami orderów Rucianey korony, Gwelfów, i kilku innych. Od Królowej dostał kosztowną szpadę wysadzoną dyamentami. Królowa kazała rozdawać ciasta weselne, a wieczorem wiele domów oświecono. Baron Just, Poseł Króla Saskiego, iechał razem z Xiążęciem Koburgskim do pałacu Xiążęcia Reienta. Xiąże Orleans

był z małżonką swoją na tym ślubie. O wpół do 11tej wieczorem nowożeńcy, pojechali w 6ciokonnym pojeździe do Oatlands, dokąd o północy przybyli i nocowali; zabawia tam dni kilka; przyjmowała ich Xiężna York.

Utrzymywanie ienców wojennych Francuzkich kosztowało Anglię od roku 1803 do 1814 sześć milionów 799,578, a od roku 1814 do 1815, 71,995 funtów szterl.

Na sessyi Izby niższej dnia 30 Kwietnia zapytał się P. Tierney Kanclerza skarbowego, wieleby kosztował pomnik bitwy pod Waterloo? Ten odpowiedział, iż 500,000 funt. szt. Oświadczył P. Tierney, iż to za wiele, i że dosyć byłoby 100,000 na 2 pomniki zwycięstw pod Waterloo i Trafalgar. P. Hammerley sądził, iż lepijby było wystawić kościół katedralny. — Lord Cochranę podał od dawna zapowiedziany wniosek względem ustanowienia wydziału Izby do oskarżenia Lorda najwyższego sędziego Angielskiego. Wniosek ten 89 kreskami przeciwko i odrzucono.

P. Horner wniósł dnia 1. b. m. ażeby rozpoznano, czyli i kiedy możnaby rozkazać, ażeby bank zaczął wypłacać gotowemi pieniędzmi. Twierdził, że Izba wiąże sobie ręce, pozwalając w dzisiejszych okolicznościach na dalsze wstrzymanie wypłat gotowizną. W wielu członków oświadczyło się przeciwko temu, i wiosek 146 kreskami przeciwko 73 odrzucone.

P. Addington wniósł, ażeby drugi raz przeczytano bil względem cudzoziemców.

P. Romilly rzekł; Z przykrością przychodzi mi tak późno w nocy podać wniosek, ażeby nas uwiadomiono o wszystkich cudzoziemcach, których na mocy dotychczasowego bilu za granicę wysłano. Nim Izba nada to prawo Ministrom, wiedzieć powinna, iak go dawniej użyli, i czyli mieli na celu postawienie zagranicznych Xiążąt w stanie wywarcia swojego despotyzmu na tych, którzy przytułku w kraju naszym szukali. Piękne owoce tego bilu pokazują się stąd, iż rząd Francuzki wypędził z Paryża zacnego Lorda (Kinnaird), przytaczając bil nasz za upoważnienie do tak samowolnego kroku. Zda mi się, iż zamiarem tego bilu jest usłużenie Ministrom zagranicznych Xiążąt w prześladowaniu, i uciskaniu tych wszystkich, którzy obstaiają za zasadami wolności. Cieszyłbym się, gdyby żadnego cudzoziemca na żądanie zagranicznego Ministra nie odesłano; obawiam się jednak, ażeby się inaczej nie działo.

Lord Castlereagh: — Szanowny mówca był zawsze od r. 1793 przeciwny każdemu

biłowi względem cudzoziemców, które iednak Izba przyjmowała. Mam nadzieję, że toż samo będzie i teraz. Mogę atoli imieniem zacnego Sekretarza Stanu (Lorda Sidmouth) zapewnić Izbę, iż przez cały ciąg iego urzędowania ani iednego cudzoziemca na przełożenie zagranicznego Ministra nie wysłano z kraju. Oświadczam iednak, iż nie przystoi ogłaszać w tój mierze podań obcych Ministrów. Polityka Angielska, a nigdy obca, stanowiła dotąd w odsyłaniu cudzoziemców.

P. Addington: — Pytałem się troskliwie, czyli na przełożenie iakiego zagranicznego Ministra wysłano cudzoziemców; lecz żaden urzędnik takiego przypadku nie pamięta.

P. Baring: — Oświadczając szlachetny Lord, iż nie przystoi ogłaszać podań zagranicznych Ministrów, daie do zrozumienia, iż były takowe tajemne podania. P. Addington drugi Sekretarz nie wie o niczém; albo więc Sekretarz Stanu interesów zagranicznych wie aż nadto, albo drugi Sekretarz Stanu spraw wewnętrznych wie zbyt mało. Radzę więc ostatniemu, ażeby się nieco częściej udawał do szkoły pierwszego, i nie szukał objaśnienia u swoich pisarzy. — Gdy przyszło do głosowania, odrzucono wnioszek P. Romilly 83 kreskami przeciwko 31.

Pokazuje się z podaneý listy, iż w latach 1813, 1814 i 1815 wysłano tylko 21 cudzoziemców kosztem rządowym; naywięcej zaś odesłano w roku 1798, bo 118.

Lady Ester Stanhope, siostrzenica sławnego Pitta, należy bez wątpienia do liczby naywytrwalszych podróżnych. Pobiera ona pensyą od rządu Angielskiego, bo Pitt umarł bez majątku, i tylko na kawałku papieru polecił siostrzenicę swoię wspaniałości narodowej. Po śmierci wuią, przedsięwzięła udać się do Lewantu; popłynęła z kilku służącymi i młodym lekarzem naprzód do Malty, a stamtąd do Stambułu, gdzie nieiaki czas w domu wicykim nad brzegiem morskim mieszkała. Tam posłubiła odprawic pielgrzymkę do Palestyny. Okręt, na którym płynęła, rozbił się niedaleko wyspy Rhodus, i z trudnością przybyła na statku do skały, gdzie czekała ią śmierć z głodu; lecz szczęściem pokazał się nazajutrz okręt Angielski, na którym udała się do Syrii. Tam odbywała rozmaite podróże, po części w towarzystwie P. Bruce, który teraz iest uwieczony w Paryżu. Przez kilka lat obchodziła rozwaliny Tadmor i Balbek (Palmiry i Hieropolis), doliny Libanu. Ponieważ długo żyła samym tylko ryżem i wodą, odzwyczaiła się zupełnie od zbyt-

ków; z naysłabszēy więc Kobięty stała się nayszdrowszą prawdziwie Amazonką. Doniosła niedawno rodzinie swoięy w Anglii, iż teraz ma dowództwo nad trzema pokoleniami Arabów Beduinów, którzy ią uważają za wyższą istotę, i wielce poważają, a często nawet oświadczają, iż iest godną bydź Sultanką. Jeździ wybornie na koniu. Zaprasza niektórych przyjaciół swoich w Anglii, ażeby udali się na doliny Libanu, twierdząc, iż nigdy z tēy strefy do oyczyzny, gdzie powietrze iest mgliste, nie powróci.

Wielkie zamieszanie panuje między Ministrami i ich pewiernikami, którzy dotąd tak dobrą pobierali placę, a których w pospolitey mowie nazywają Underlings. Cała bowiem większość ludu, która, w wielu względach powinna bydź odróżniona od owēy większości, przez którą podatek od przychodów odrzuconym został, strasznie nastaje na nieochybne ograniczenie publicznych wydatków, i umniejszenie osób i płacy we wszystkich gałęziach publiczney Administracyi. Nigdy ieszcze nie było tyle Rachmistrzów Stanu iak teraz, chciably się bowiem pozbyć podatku od przychodów, nie płacąc iednak większych, lub nowych podatków. Wszystko więc ma zastąpić surowa oszczędność.

Z wielką ciekawością oczekują nowego Budżetu, i iakim sposobem Ministrowie zaradzą temu wielkiemu ubytkowi, który zniesienie podatku od przychodów sprawiło. Słowo redukcya iest ciągle hasłem do nayburzliwszych sarkau na stojące woysko i ogromny Sztab ieneralny. 132 Jenerałów, Pułkowników, Jeneraładiantów stoją iuż na liście redukcyyney.

Ziednoczone Niderlandy.

Według wiadomości z Bruxelii z dnia 3 Maia, miał Xiążę Wellington niebawnie opatrywać rozmaite oddziały woysaka Rossyyskiego, Pruskiego, Austryackiego, i Bawarskiego, zajmującego część Szampanii, Alzacyi, i Lotaryngii. Dnia 29. Kwietnia przybył Xiążę Wellington do Valenciennes. Nazajutrz opatrywał Xiążę tę ważną twierdzę. Oczekują powszechnēy odmiany stanowisk woyska sprzymierzonego, dotąd iednak niepewną iest rzeczą, czyli ta odmiana na całej linii, lub też na prawem tylko skrzydle nastąpi. Przybywszy Xiążę Wellington do Valenciennes otrzymał z Paryża gońca z ważnemi depeszami, wkrótce tenże sam goniec odesłanym był na powrót do Paryża.

W Departamencie północnym panuje niepokój z powodu wielu sprawionych pozorów, do którego to haniebnego czynu szczególnie źle myślący i duch stronnictwa wpływa. Rozdano surowe rozkazy dla odąrycia sprawców, i uwięziono już kilka osób, na które najwięcej miano podejrzenia. Dwie osoby uwikłane w sprawę trójkolorowego karła znaleźli sposób umknienia z Francji i przejeżdżały przez Brukselę, nie zatrzymując się i ednał długo w tym mieście.

Dnia 29. Kwietnia rozpoczęła druga Izba Stanów ieneralnych swoje posiedzenie. Prezes upomniał w stosowny mowie członków zgromadzenia, ażeby prace swoje w owyż zgodzie dalej prowadzili, iaką na przeszłym posiedzeniu okazali; lecz że bardzo mała liczba członków przytomna była, przeto odłożono obrady do przyszłego posiedzenia. Toż samo zdarzyło się 1. Maia, posiedzenie więc było znowu odłożonem.

Zdaie się iż istota depeszów, które Xiążę Wellington w Hadze odbierał, spowodowała go do odłożenia swojej podróży do Londynu.

Francya.

Powszechną uwagę zatrudnia teraz proces, wydany przez znanego P. Fauche Borel pewnemu P. Perlet w Paryżu. — Oto jest krótki rys czynów i twierdzeń, na których się zażalenie opiera.

P. Fauche był drukarzem w Neuchâtel w Szwajcaryi. Jako rodowity Francuz przyjmował z uprzejmością francuzkich emigrantów. Usługi iakie im świadczył, zjednały mu zaufanie Xiążęcia Rondeusza, który go obrał za Aienta w swoich związkach z Pichegru. Jako gorliwy stronnik sprawy, do której był używanym, udał się P. Fauche Królowi samemu kilka przysług uczynić, i miał kilka razy to szczęście zbliżenia się do jego osoby. Raz w podróży swojej, poymany w Paryżu, siedział przez trzy lata zamknięty w Temple, w którym to czasie wszedł w związki z Jeneałem Moreau. Za wstawieniem się Pruskiego Posła puszczony na wolność, udał się w roku 1816 do Anglii i otrzymał od Ludwika XVIII. potrzebne instrukcyje, do prowadzenia dalszego korespondencyi między bratem jego Franciszkiem Fauche osiadłym w Berlinie i P. Perlet przebywającym w Paryżu na stronę Bourbonów rozpoczętą. W tęż korespondencyi namieniał Perlet ustawnie o exystencyi Królewskiego Komite-

tetu prawej Dynastyi zupełnie uległego. Wszystkie jego listy zawierały iak naypochlebniejszy nadzieie, i oraz żądania powierzenia sobie znacznych summ do zastąpienia tajemnych wydatków Komitetu. Zanim się przychyłono do tego żądania, uznało Ministerjum Angielskie za rzecz potrzebną, wysłania rozumnego i pewnego człowieka do Paryża, którego doniesienia mogłyby rzecz te objaśnić, i oraz byż poręką onężyć. „Młody Vittel, kuzyn P. Fauche i Officer w służbie Angielskiej, uznany był za zdolnego do tego niebezpiecznego poselstwa. Nieszczęśliwy ten (tak się wyraża P. Fauche w swoim pamiętniku) przybywa do Paryża, udaie się do P. Perlet, i zwierza mu się całkiem. We trzy dni poymano go, zamknięto do Temple i rozstrzelano.“

„Tego samego dnia (wyraża się dalej P. Fauche), którego mój kuzyn przez Bonapartego Policyę był schwytanym, piszę do mnie P. Perlet iak nayspieszniej, donosząc o tēm nieszczęściu, i żąda, ażebym mu dla uratowania kuzyna Vittel wiele pieniędzy posłał. Posłałem iak nayprędzej Pana Perlet pieniądze, i dużo pieniędzy, które on odebrał, i sobie zatrzymał.“ „Po zamordowaniu Vittela udaie się Perlet wysłany od Bonapartego Policyi, do Anglii, gdzie grał role naygorliwszego sługi Króla. Przyymuią go tam z uprzejmością, a P. Fauche powtórnie omamiony, w ręca mu nowe summy.“

W roku 1814 pięć dni przed Ludwikiem XVIII. wiazdem przybywa P. Fauche do Paryża. Pierwszem jego zatrudnieniem jest wyszukanie Perleta. Nadevszystko chciał byż objaśnionym co do tych trzech punktów. 1.) Względem śmierci kuzyna; 2.) względem pieniędzy przesłanych z Londynu Perletowi i 3.) względem exystencyi owego królewskiego Komitetu; który teraz nie miał przyczyny pracować dłużej w skrytości. Co do ostatniego punktu oświadczył mu Perlet, iż mu żadnego bliższego objaśnienia dać nie może. Na zapytanie kto młodziego Vittela denuncyował, nazwał dawnego ienerałego Inspektora Policyi Veyrat, który według jego zeznania nawet 600 Luidorów posłanych z Londynu odebrał, i zatrzymał.

P. Fauche zaklął swojego przyjaciela, ażeby mu dopomógł do wyszukania tego Pana Veyrat. Perlet mu to przyrzeka, lecz w tymże samym czasie przyprowadza przez różne intrygi rzecz do tego że ten Veyrat, dostaje rozkaz, ażeby opuścił Paryż. P. Fauche przekonany, że Inspektor przywłaszczył sobie tych 600 Luidorów, któremi życie Vittela

miało być okupionem i prócz tego jeszcze 4174 franków, które owemu młodemu człowiekowi na dóm wexlowy Hottingera były przekazane, wlaże się prosto do ówczesnego Dyrektora ieneralnego Policji P. Beugnot.— „Dowiedz się więc W.Pan, rzekł do niego ten Minister, że miałeś do czynienia z tym Perletem, który jest jednym z największych złoczyńców, ów to W.Pana kuzyna sprzedał i jeszcze za swoją zbrodnię zapłacić sobie kazał.“ — W tymże samym czasie dobywał P. Beugnot z pęku papierów więcéy listów Perleta, i czyta z nich trzy do Prefekta Policji Dubois adresowanych, które cały haniebny spisak odkryły.

Tymczasem Dyrektora ieneralna Policji została powierzona P. d'André, który P. Veyrat pozwala powrócić do Paryża. Uwiadomiony o jego przybyciu P. Fauche, śpieszy do niego, i pokazuje mu list Perleta, w którym go nazywa poczwarą, złoczyńcą, i formalnie go oskarża, iż ón jest mordercą i rozbojnikiem Vittela. P. Veyrat odpowiedział na to z zimną krwią, iż ón Panu Fauche pokaże listy, pisma, i kwity, wszystkie ręką P. Perlet pisane, które dowiodą, że nie kto inny jak tylko ón sam jego kuzyna zdradził, i skraść wszystkie pieniądze.

Powiadają że P. Perlet trudni się teraz układaniem pisma, w którym zbija uczynione mu zarzuty.

Powracając Król dnia 3. Maia w swoim powozie do Tuilleryów, zaplątał się ieden z koni w pasy, a powóz byłby się nieochybnie wywrócił, gdyby nie byli przyskoczyli wojskowi od Gwardyi narodowey i gwardyi królewskiy, i nie odwrócili tego smutnego dla Francyi przypadku. Ministra Stanu Barona Pasquiera, spotkało tegoż samego dnia nieszczęście, iż pod Chaillet spadł z konia, i dosyć mocno się potłukł. — W. Bourges degradowano publicznie Podoficera imieniem Schneider narozkaz tamecznego Dowodczy (Marszałka Polnego Augier) i do więzienia na miesiąc cały skazano za to, ponieważ uporczywie wzbraniał się zdiąć kapelusza podczas processyi S. Marła d. 25. Kwietnia, i różnych nieprzyzwoitych wyrazów używał.

Minister spraw wewnętrzych po zdaniu sprawy Królowi o doskonałej karności Cesarzko austryackiego woyska w Alzacyi i owey zupełney iedności, iaka między tém woyskiem i mieszkańcami téż Prowincyi panuje, otrzymał od N. Pana rozkaz, przestania Jenerałowi iazdy Baronowi Frimont, naczelnemu Dowodczy tego woyska, wielkiego dzieła o

Egipcie, kosztującego około 6000 franków; w dowód przychylności i ukontentowania Monarchy. Prefekt wyższego Renu obrał 24ty Kwietnia iako dzień wstąpienia Króla na Francuzką ziemię (w roku 1814) do wręczenia tego podarunku, i dał przy téy sposobności świetną ucztę u siebie.

Rozkaz dzienny wydany w Maubeuge d. 1. Maia przez naczelnego Wodza Rossyjskiego woyska Jenerała Porucznika Hrabiego Woronzowa, brzmi iak następuje: „Dowiaduję się, iż niektórzy szefowie przywłaszczają sobie prawo, aresztowania a nawet i karania mieszkańców, którzy się czasem dopuszczają gwałtów przeciw naszym żołnierzóm, zalecam im przeto iak naysilniéy, ażeby w podobnych przypadkach udawali się do Władz miejscowych, które winowayców zapewne ukarzą. Niewolno jest w innym sposobie uwięzić mieszkańca, iak tylko ażeby go natychmiast oddać rękóm Francuzkiéy sprawiedliwości, wraz z protokołem z względem jego czynności wyprawdzonym.

Dnia 5. Maia odprawiały się we wszystkich Kościołach diecezji Paryżkiéy uroczyste nabożeństwa, na złożenie dzięków Najwyższemu za szczęśliwy powrót Króla.

Dziennik Paryżki donosi pod dniem 2. Maia z Dijon: Jenerał Veaux, JP. Lejeas, Szwager Margeta (Xiążęcia Bassano), przeszły poborca i PP. Royer i Hernoux (z których ostatni w czasie przywłaszczenia sprawował urząd Mera w Dijonie) zostający dotychczas w więzieniu w cytadelli Besanconoy, przybyli tu dnia 27. Kwietnia pod eskortą żandarmeryi, dla oddania ich do więzienia tak zwanego Conciergerie.

Według rozkazu dziennego wyszłego w Bayonne muszą się z tamąd wszyscy tulańcze Hiszpanscy oddalić, i udać się na inne przeznaczone już dla nich miejsce, inaczey po 25. Kwietnia będą przez żandarmów gwałtem tam zaprowadzonymi.

Gazeta Francyi donosi ze pewny młodzieniec z politechniczney (iak wiadomo teraz zniesioney) szkóły, popełnił tę zuchwałóść, iż w pałacu Tuilleryew, gdy Król przejeżdżał, nie zdiął kapelusza, co o mało że drogę nie przypiącił, gdyby go natychmiast wzburzonemu ludowi nie wydarto i pod wartę nie zaprowadzono. — Dziennik ieden Paryżki czyni przy tém awagę, że szkoła politechniczna ze wszech miar pewnie dobrych ziemniarców i dobrych chimików, lecz złych Francuzów kształciła.